



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudkyně Pavly Klusáčkové a soudce Vadima Hlavatého ve věci

žalobkyně:

Česká pirátská strana, IČO: 71339698
se sídlem Praha 2, Nové Město, Na Moráni 360/3
zastoupená advokátem Mgr. Filipem Hajným
se sídlem Praha 2, Rubešova 83/10

proti
žalovanému:

Ministerstvo financí
se sídlem Praha 1, Letenská 525/15

za účasti:

Starostové a nezávislí, IČO: 26673908
se sídlem Praha 1, Malá Strana, Malostranské náměstí 266/5

o žalobě proti rozhodnutí ministra financí ze dne 31. 1. 2022, č. j. MF-35446/2021/1403-4,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala přezkoumání a zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým ministr financí (dále jen „ministr“) zamítl její rozklad a potvrdil rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 11. 2021, č. j. MF-21654/2021/1403-81. Uvedeným rozhodnutím byl podle § 20 odst. 6, 7, 10 a 12 a § 20a odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

stranách a v politických hnutích (dále jen „zákon č. 424/1991 Sb.“), žalobkyni vyplacen příspěvek na činnost za 4. čtvrtletí 2021 ve výši 11 481 903,54 Kč.

II. Obsah žaloby

2. Žalobkyně namítala, že žalovaný při vydání napadeného rozhodnutí nepostupoval v souladu se zákonem a uplatnil svoji pravomoc způsobem, který mu nepřísluší. Tvrdila, že žalovaný nesprávně a účelově zaměňuje jednotlivé formy financování politických stran a aplikuje zákonné podmínky pro získání příspěvku na úhradu volebních nákladů na typově odlišný případ. Takový postup nemá dle žalobkyně oporu v platné právní úpravě.
3. Uvedla, že systém přímého státního financování politických stran je v ČR založen na dvou pilířích: na příspěvcích vyplácených jednorázově v souvislosti s volbami (podle volebního zákona), a na příspěvcích, které jsou vypláceny pravidelně (podle zákona č. 424/1991 Sb.), přičemž vymezení jednotlivých druhů příspěvků je zcela odlišné a tomu odpovídá i rozdílné vymezení podmínek pro možnost jejich dosažení a čerpání (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 19. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 10/03).
4. Žalobkyně tvrdila, že z dikce § 20 odst. 1 písm. a) zákona č. 424/1991 Sb. vyplývá, že právo na stálý příspěvek je veřejným subjektivním právem politické strany, a nikoliv koalice. Uvedené dále vyplývá i z § 20 odst. 3 zákona č. 424/1991 Sb., jenž současně zaručuje, aby nárok na stálý příspěvek získal jen k tomu dostatečně kvalifikovaný subjekt, tj. konkrétní politická strana či hnutí. Zákon č. 424/1991 Sb. dále v § 20 odst. 6 a odst. 10 stanoví maximální možnou výši stanovené státní podpory - pro jednotlivé politické strany, ať již kandidující samostatně či v rámci koalice. K tomu žalobkyně pro srovnání poukázala na § 85 volebního zákona s tím, že z porovnání obou zákonných úprav rozdílných typů příspěvků je zřejmé, že zatímco stálý příspěvek podle zákona č. 424/1991 Sb. náleží vždy výhradně politické straně nebo hnutí a nikoliv koalici, příspěvek na úhradu volebních nákladů volební zákon naopak výslovně přiznává i koalici. Dle žalobkyně postavení koalice na roveň politické straně či hnutí má svoje opodstatnění v případě nastavení limitů pro výdaje na volební kampaň a vymezení podmínek pro dosažení příspěvku na úhradu volebních nákladů dle volebního zákona. V případě vymezení podmínek pro čerpání stálého příspěvku na činnost politické strany však již takový výklad své místo nemá, neboť čerpání příspěvku se odvozuje od volebního výsledku jednotlivé politické strany či hnutí a nemůže tak docházet při účasti koalic k žádnému dalšímu navyšování stálého příspěvku. Z tohoto důvodu s touto variantou nepracuje ani zákon č. 424/1991 Sb. Žalovaný tak v napadeném rozhodnutí zcela mylně dovozuje, že v případě koalice by docházelo k navyšování vypláceného stálého příspěvku.
5. Dle žalobkyně zákon č. 424/1991 Sb. participaci politických stran v koalicích nijak neomezuje, naopak výslovně účast koalic předvídá a umožňuje, aby mj. pomocí dohody o podílu členů koalice na volebním výsledku určily vznik nároku na stálý příspěvek pro jednotlivé politické strany (členy koalice) a jeho konkrétní výši. Tato úprava má za cíl bránit vzniku takových subjektů, které by samoučelnými aktivitami směřovaly primárně k získání státních prostředků, a také tomu, aby docházelo k diskriminaci těch politických stran či hnutí, které se rozhodnou účastnit se politického boje v rámci koalice. Z výše uvedeného vyplývá, že zákon č. 424/1991 Sb. obsahuje záruky, aby v případě účasti politické strany na volebním boji v rámci koalice nedocházelo k vznesení neoprávněného nároku jednotlivých politických stran či hnutí na stálý příspěvek. Z těchto důvodů je nárok na stálý příspěvek zcela správně vázán na výsledek (zisk) jednotlivé politické strany, nikoliv koalice.
6. Dle žalobkyně je nepochybné, že stálý příspěvek náleží podle zákona č. 424/1991 Sb. stranám a hnutím, nikoliv koalicím. Opačný výklad nemá dle žalobkyně v platné právní úpravě oporu a v případě jeho přijetí by došlo k zásadní změně podmínek výplaty stálého příspěvku, v jehož důsledku by docházelo k nedůvodné a nepřipustné diskriminaci a upřednostňování jedné politických stran (kandidujících samostatně) oproti druhým (kandidujícím v rámci koalice),

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

příčemž volební zisky těchto jednotlivých stran by byly shodné. Na podporu svého tvrzení žalobkyně odkázala na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2006, č. j. 1 Afs 147/2005-107, s tím, že její jazykově-systematický výklad zákona č. 424/1991 Sb. je podpořen i teleologickým výkladem právní úpravy financování politických stran ze strany Nejvyššího správního soudu.

7. Dle žalobkyně nemůže obstát tvrzení ministra, že postup správních orgánů je aprobovaný jak praxí, tak i sdílenou interpretací a odbornými názory. Zdůraznila, že onou „ustálenou praxí“, je jediný případ koalice KDU-ČSL a US-DEU z roku 2002. Jediný příklad ustálenou praxí založit nemůže. I kdyby však postup žalovaného bylo možné označit za dlouhodobou praxi, neznamenaloby to, že takový postup je v souladu se zákonem. Pramenem práva dle žalobkyně nejsou ani odborné názory právních vědců, včetně komentářové literatury. Upozornila, že v napadeném rozhodnutí zmíněný odborný názor není v odkazovaném komentáři nijak odůvodněn, takže nemůže působit ani silou přesvědčivosti. Závazný výklad zákona č. 424/1991 Sb. nemůže provést ani poslanec v rámci odůvodnění pozměňovacího návrhu k novele zákona. Pramenem práva není ani odpověď žalovaného žadatelé Mgr. Martinu Archalousovi.
8. Dále žalobkyně uvedla, že ministr v napadeném rozhodnutí konstatoval, že zákon č. 424/1991 Sb. ve znění účinném do 14. 2. 1993 stanovil (§ 20 odst. 7), že stranám a hnutím kandidujícím v rámci koalice se vyplácí příslušná část státního příspěvku. Žalovaný však tuto informaci v napadeném rozhodnutí nijak nerozvedl a není proto zřejmé, z jakého důvodu na ni poukazuje. Žalovaným citovaná právní úprava se vůbec nevztahovala na příspěvek na činnost politické strany (včetně stálého příspěvku), ale pouze na příspěvek odpovídající úhradě volebních nákladů (viz § 20 odst. 2 ZPS ve znění účinném do 14. 2. 1993). Příspěvek na činnost politické strany a hnutí (nikoliv koalice) byl zaveden, včetně stálého příspěvku, až zákonem č. 117/1994 Sb. s účinností od 1. 7. 1994.
9. K příloze k zákonu č. 117/1994 Sb., kterou ministr rovněž argumentoval, žalobkyně uvedla, že jediným smyslem předmětné přílohy je podle čl. VI odst. 4 zákona stanovit konkrétní výši stálého příspěvku a příspěvku na mandát v Poslanecké sněmovně, a to pouze na přechodné období od účinnosti tohoto zákona (tj. od 1. 7. 1994) do posledního dne voleb do Poslanecké sněmovny následujících po účinnosti tohoto zákona (tj. do 1. 6. 1996). Účelem tohoto přechodného ustanovení bylo zajistit, aby na nově koncipovaný státní příspěvek dosáhly příslušné politické strany a hnutí již v rámci probíhajícího volebního období, a překlenout tak vzniklou nerovnost při vyplácení státních příspěvků v důsledku nové právní úpravy.
10. Žalobkyně trvala na tom, že doslovné znění § 20 odst. 10 zákona č. 424/1991 Sb. je jednoznačné a neumožňuje více plausibilních interpretací (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 21. 5. 1996, sp. zn. Pl. ÚS-st. 1/96). Kromě toho, ministr v napadeném rozhodnutí ani neuvádí žádné argumenty, z nichž by bylo možné dovodit, že smyslem a účelem předmětného ustanovení je rozdělit stálý příspěvek mezi členy koalice. Argumenty napadeného rozhodnutí se tedy netýkají smyslu a účelu daného ustanovení, ale pouze údajného úmyslu zákonodárce.

III. Vyjádření žalovaného k podané žalobě

11. Ve vyjádření k podané žalobě žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí a navrhl, aby soud žalobu zamítl.
12. Uvedl, že správní orgány postupovaly při svém rozhodování v souladu se zákonem č. 424/1991 Sb. a zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), a při vydání rozhodnutí se nedopustily porušení jiných právních předpisů. Napadené rozhodnutí setrvalo na ustáleném výkladu zákona č. 424/1991 Sb. Tento postup je bez rozporu aplikovaný již více jak 20 let a jedná se o dlouhodobě ustálenou interpretaci a obecně sdílený odborný názor. Žalovaný trval na tom, že pokud by měla platit teze, že nárok na příspěvek má každá politická strana nebo politické hnutí kandidující v koalici, pak by muselo být předmětem zjišťování, zda daná politická strana nebo

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

politické hnutí skutečně jako samostatný subjekt splňuje zákonem stanovenou podmínku zisku nejméně 3 % hlasů voličů. Zákon s takovým postupem nepočítá, a tedy předpokládá úhradu pouze jedné výše zákonem stanoveného příspěvku

13. Žalovaný nesouhlasil s tvrzením žalobkyně, že uplatnil svoji pravomoc způsobem, který mu na základě platné právní úpravy nepřísluší. Žalovaný postupoval podle zákonem stanovených podmínek pro výplatu jednotlivých státních příspěvků. Příspěvek na úhradu volebních nákladů a příspěvek na činnost byly poskytnuty na základě samostatných rozhodnutí.
14. Příspěvek na činnost za 4. čtvrtletí 2021 byl pak poskytnut podle § 20 a § 20a zákona č. 424/1991 Sb. a dle předložené Dohody o státních příspěvcích uzavřené mezi žalobkyní a osobou zúčastněnou na řízení dne 21. 1. 2021 pro účely voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v roce 2021 podle § 20 odst. 10 zákona č. 424 /1991 Sb.
15. Žalovaný nezpochybňoval, že právo na stálý příspěvek je veřejným subjektivním právem politické strany či hnutí. Spornou však zůstává jeho výše, která politické straně či hnutí v případě sdružení do koalice dle zákona č. 424/1991 Sb. náleží. Žalovaný trval na správnosti závěrů v napadeném rozhodnutí. Koalice je jako volební subjekt v rovném postavení se samostatně kandidující politickou stranou nebo politickým hnutím. Koalici náleží roční celková výše stálého příspěvku ve výši 10 000 000 Kč (obdrží-li koalice 5 % hlasů) s tím, že stálý příspěvek je dělen mezi strany a hnutí, které jsou členy koalice. Při volebním výsledku koalice vyšším než 5 % hlasů se stálý příspěvek nezvyšuje. Výše stálého příspěvku, jež byla žalobkyni přiznána, je proto správná. Tento závěr žalovaný opírá o ustálenou rozhodovací praxi a odborné názory citované v napadeném rozhodnutí. Dle žalovaného je třeba mít na zřeteli, že politická strana či politické hnutí se v rámci „volebního boje“ svobodně rozhoduje a zvažuje, jakou variantu volební formy zvolí, a to i v návaznosti na možnost získání státního příspěvku dle předem známých pravidel financování politických stran a politických hnutí. Žalobkyně byla v dostatečném předstihu před volbami o způsobu stanovení výše stálého příspěvku v případě koalice informována, když jí bylo k jejímu dotazu dne 29. 12. 2020 sděleno, že *„Pokud vznikne nárok na stálý příspěvek straně či hnutí, které jsou členy koalice, stanovuje se výše stálého příspěvku (podíl na celkovém objemu) každému členu koalice na základě dohody o podílu členů koalice na volebním výsledku. Pokud není dohoda uzavřena, nebo není-li ve stanovené lhůtě doručena Ministerstvu financí, dělí se volební výsledek rovným dílem. Výše stálého příspěvku stanovená v § 20 odst. 6 zákona č. 424/1991 Sb. se počtem stran nebo hnutí uvedených na kandidátní listině koalice nenásobí“*.
16. Pokud jde o porovnání zákonných úprav příspěvku na úhradu volebních nákladů a stálého příspěvku provedeného žalobkyní, pak žalovaný opáčil, že volební zákon neurčuje žádný způsob rozdělení příspěvku na úhradu volebních nákladů pro strany a hnutí kandidující v koalici, ani nestanovuje žádnou lhůtu k předkládání jakékoliv dohody žalovanému. Rovněž ani v § 65 zákona č. 62/2003 Sb. není určen žádný způsob rozdělení příspěvku na úhradu volebních nákladů pro strany a hnutí kandidující v koalici. To, že je ve volebním zákoně výslovně přiznáno právo na příspěvek volebních nákladů koalici a v zákoně č. 424/1991 Sb. toto výslovně uvedeno není, dle žalovaného nesvědčí samo o sobě tomu, že by jeho výklad byl nesprávný.
17. Žalovaný trval na tom, že postup ministra je v napadeném rozhodnutí dostatečně podložen, a to jak ustálenou rozhodovací praxí, tak i předestřenou interpretací a odbornými názory. Žalovaný odkázal na komentář k § 20 odst. 10 zákona č. 424/1991 Sb. v odborné literatuře. Viz KYSELA, J., KOKEŠ, M. Zákon o sdružování v politických stranách a v politických hnutích. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017.
18. Žalovaný v souladu s § 2 odst. 4 správního řádu dbá, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Mimo jiné též proto byl v napadeném rozhodnutí zmíněn způsob vyplacení stálého příspěvku koalici KDU ČSL, US-DEU ve volbách do Poslanecké sněmovny, které se konaly ve dnech 14. – 15. 6. 2002.

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

19. K námitkám žalobkyně, které se týkají uvedení zákona č. 424/1991 Sb. ve znění účinném do 14. 2. 1993, resp. odkazu na přílohu zákona č. 117/1994 Sb. v napadeném rozhodnutí, žalovaný uvedl, že tuto právní úpravu v napadeném rozhodnutí konstatoval proto, aby ozřejmil vznik principů, z nichž vyplývá jeho ustálená praxe.

IV. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

20. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)], a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
21. Při ústním jednání konaném dne 23. 1. 2023 setrvali účastníci řízení na svých stanoviscích.
22. Soud při posouzení věci vyšel z následující právní úpravy:
- Podle § 20 odst. 1 zákona č. 424/1991 Sb. strana a hnutí mají, za podmínek stanovených tímto zákonem, nárok na tyto státní příspěvky:
 - a) příspěvek na činnost, který zahrnuje stálý příspěvek a příspěvek na mandát, a
 - b) příspěvek na podporu činnosti politického institutu.
 - Podle § 20 odst. 3 zákona č. 424/1991 Sb. nárok na stálý příspěvek vzniká straně a hnutí, které získaly ve volbách do Poslanecké sněmovny nejméně 3 % hlasů.
 - Podle § 20 odst. 6 zákona č. 424/1991 Sb. stálý příspěvek činí ročně 6 000 000 Kč pro stranu a hnutí, které získaly v posledních volbách do Poslanecké sněmovny 3 % hlasů. Za každých dalších i započatých 0,1 % hlasů obdrží strana a hnutí ročně 200 000 Kč. Obdrží-li strana a hnutí více než 5 % hlasů, příspěvek se dále nezvyšuje.
 - Podle § 20 odst. 10 zákona č. 424/1991 Sb. pro zjištění nároku na stálý příspěvek a příspěvek na podporu činnosti politického institutu a stanovení jejich výše u strany a hnutí, které jsou členy koalice, je rozhodující dohoda o podílu členů koalice na volebním výsledku. Není-li taková dohoda uzavřena, nebo není-li ve stanovené lhůtě doručena Ministerstvu financí, dělí se volební výsledek rovným dílem. Ustanovení odstavce 2 zůstává nedotčeno. Strana a hnutí doručí Ministerstvu financí dohodu o podílu členů koalice do posledního dne lhůty pro registraci kandidátních listin.
23. Soud o podané žalobě uvažil následovně:
24. Podstata sporu mezi účastníky řízení spočívá v posouzení výše stálého příspěvku připadající politické straně nebo politickému hnutí dle zákona č. 424/1991 Sb., a to v případě, že tyto byly v rámci voleb do Poslanecké sněmovny členy koalice.
25. Soud přisvědčuje účastníkům řízení, že právo na stálý příspěvek dle § 20 odst. 1 písm. a) zákona č. 424/1992 Sb. je veřejným subjektivním právem příslušné politické strany či politického hnutí. Ke sporné otázce pak soud předesílá, že k § 20 odst. 3, 6 respektive 10 zákona č. 424/1991 Sb. neexistuje důvodová zpráva. Judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu se výkladem předmětných ustanovení zákona č. 424/1991 Sb. dosud nezabývala. Komentářová literatura přisvědčuje postupu žalovaného, a to aniž by úvahy autorů byly blíže rozvedeny.
26. Za uvedeného stavu věci soud uvádí, že stálý příspěvek je upraven v § 20 zákona č. 424/1991 Sb. Jednotlivá ustanovení § 20 zákona č. 424/1991 Sb. nelze vykládat izolovaně, ale provázaně ve vzájemných souvislostech. Jen tehdy lze zjistit smysl zákona. Zatímco § 20 odst. 3 a 6 zákona 424/1991 Sb. upravuje podmínky vzniku nároku na stálý příspěvek, resp. jeho výši, § 20 odst. 10 zákona č. 424/1991 Sb. stanoví metodu výpočtu v případě, kdy politické strany nebo politická hnutí kandidovaly ve volbách do Poslanecké sněmovny v koalici.

27. Ustanovení § 20 odst. 3 zákona č. 424/1991 Sb., který bezprostředně navazuje na § 20 odst. 1 písm. a) zákona č. 424/1991 Sb., přiznává politické straně a politickému hnutí nárok na stálý příspěvek za předpokladu, že získaly ve volbách do Poslanecké sněmovny nejméně 3 % hlasů. Z výše uvedeného ustanovení dle soudu vyplývá, že určující pro vznik nároku na stálý příspěvek je výsledek voleb do Poslanecké sněmovny, respektive překonání 3% hranice obdržených hlasů v těchto volbách. Vázanost stálého příspěvku na konkrétní výsledek voleb do Poslanecké sněmovny vyplývá rovněž z § 20 odst. 6 zákona č. 424/1991 Sb. zabývajícího se konkrétní výší stálého příspěvku, respektive stanovující maximální výši stálého příspěvku při obdržení 5 % hlasů. Stálý příspěvek je tak nerozlučně spjat s volbami do Poslanecké sněmovny a jejich konkrétním výsledkem. Výše uvedené ostatně dokládá § 20 odst. 12 zákona č. 424/1991 Sb., zabývající se výší stálého příspěvku v roce, ve kterém dochází k volbám do Poslanecké sněmovny. Zákona č. 424/1991 Sb. je tak nutno vykládat s ohledem na znění volebního zákona upravující volby do Poslanecké sněmovny a konkrétní výsledek posledních voleb do Poslanecké sněmovny.
28. Ve smyslu § 31 volebního zákona mohou kandidátní listu do Poslanecké sněmovny podat politické strany a politická hnutí a jejich koalice. Ve vztahu k těmto subjektům se zjišťují výsledky voleb do Poslanecké sněmovny (viz § 48 a násl. volebního zákona) a lze tedy jednoznačně konstatovat, zda tyto subjekty překonaly 3% hranici, případně dosáhly 5 % hlasů, či nikoliv. S ohledem na shora uvedené soud dospěl k závěru, že stálý příspěvek je navázán na subjekt, který podal kandidátní listinu. Výše uvedené pak není v rozporu s § 20 odst. 1, 3 a 6 zákona č. 424/1991 Sb., neboť koalice není tvořena jiným subjektem než právě politickou stranou nebo politickým hnutím.
29. Shora uvedený závěr je dle soudu souladný s § 20 odst. 10 zákona č. 424/1991 Sb., který se zabývá nárokem politické strany a politického hnutí na stálý příspěvek v případě, kdy tyto byly členy koalice. V tomto případě zákon stanoví, že určující pro výši stálého příspěvku je dohoda o podílu členů koalice na volebním výsledku. Není-li takové dohody nebo nebyla-li taková dohoda ve stanovené lhůtě předložena žalovanému, pak se pro účely stanovení výše stálého příspěvku volební výsledek dělí rovným dílem. V případě, kdyby soud přistoupil na výklad provedený žalobkyní, podle kterého náleží stálý příspěvek politické straně a hnutí bez ohledu na skutečnost, že tyto kandidovaly v koalici, by uvedené ustanovení ve vztahu ke stálému příspěvku zcela pozbylo smyslu, tj. bylo by zcela nadbytečné. S ohledem na uvedené, soud úvodem zdůraznil nezbytnost provázaného výkladu jednotlivých ustanovení § 20 zákona č. 424/1991 Sb.
30. Pro úplnost soud uvádí, že postupu, který by přiznával stálý příspěvek každé politické straně a politickému hnutí bez ohledu na skutečnost, že kandidovaly v koalici, brání skutečnost, že v případě koalice není dle volebního zákona zjišťován výsledek jednotlivých subjektů tvořící koalici. Voliči ve volbách do Poslanecké sněmovny totiž hlasují pro jednotlivou kandidátní listinu, bez ohledu na to, že kandidátní listina je tvořena koalici politických stran či politických hnutí. Na konkrétní výsledek politické strany či politického hnutí tvořícího koalici tak nelze z hlasování jakkoliv usuzovat nebo ho jinak dovozovat. Jinými slovy na základě výsledků voleb do Poslanecké sněmovny nelze dle volebního zákona zjistit, zda politická strana či politické hnutí tvořící koalici samostatně překonaly hranici, při které jim dle § 20 odst. 3 zákona č. 424/1991 Sb. náleží stálý příspěvek. Takový postup, byť pouze pro účely stanovení stálého příspěvku, neupravuje ani zákon č. 424/1992 Sb. Ostatně ani žalobkyně v podané žalobě neuvádí, jakým způsobem by mělo být zjišťováno, že politická strana či politické hnutí tvořící koalici překonalo onu 3% hranici stanovenou v § 20 odst. 3 zákona č. 424/1991 Sb.
31. Dle náhledu soudu žalobkyně zastávanému stanovisku, tedy přiznáním stálého příspěvku každé politické straně či politickému hnutí v rámci koalice, by došlo k dezinterpretaci volebního výsledku. V tomto případě by totiž byl volební hlas určený koalici zohledněn pro účely získání stálého příspěvku více než jednou, a to v závislosti na počtu členů koalice, oproti volebnímu hlasu pro politickou stranu či politické hnutí, které nebyly součástí koalice. Argumentem *reductio*

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

ad absurdum by extenzivní výklad zastávaný žalobkyní fakticky znamenal, že v případě, kdyby koalici tvořilo například 8 subjektů, a tato koalice by získala odpovídající počet volebních hlasů pro získání stálého příspěvku, pak by všech těchto 8 subjektů mělo nárok na stálý příspěvek nikoli v poměrné, ale v plné výši, když volební hlasy pro tuto koalici by byly pro účely stálého příspěvku zohledněny právě osmkrát.

32. Z druhé strany pak, kdyby soud přistoupil k řešení problematice obdobně dogmaticky jako žalobkyně, mohl by snadno dospět ke shodně neudržitelnému závěru, že pokud podle § 20 odst. 3 zákona č. 424/1991 Sb. nárok na stálý příspěvek vzniká straně a hnutí, které získaly ve volbách do Poslanecké sněmovny nejméně 3 % hlasů, pak straně či hnutí kandidujícím v koalici by vůbec žádný nárok nevznikl, neboť nejméně 3 % hlasů obdržela ve volbách koalice a nikoli některá ze stran či hnutí ji tvořících.
33. V projednávaném případě není mezi stranami sporu, že žalobkyně kandidovala ve volbách do Poslanecké sněmovny v roce 2021 v koalici s osobou zúčastněnou na řízení. V koalici s osobou zúčastněnou na řízení pak žalobkyně dosáhla v těchto volbách 15,62 % hlasů. Tedy žalobkyně v koalici s osobou zúčastněnou na řízení získala více než 3 % hlasů, respektive obdržela více než 5 % hlasů. Za uvedeného stavu věci má soud za to, že vznik nároku na stálý příspěvek a jeho (celkovou) výši je nutno vztáhnout ke koalici žalobkyně a osoby zúčastněné na řízení, přičemž pro jeho konkrétní rozpočítání mezi žalobkyní a osobou zúčastněnou na řízení platí pravidla upravená v § 20 odst. 10 zákona č. 424/1991 Sb. Soud se tak v projednávaném případě plně ztotožnil s postupem správních orgánů.
34. K odkazu žalobkyně na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2006, č. j. 1 Afs 147/2005-107, soud uvádí, že vzhledem ke zcela zásadní skutkové odlišnosti případů projednávaného zdejší soudem a Nejvyšším správním soudem nelze z uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu dovodit pro projednávaný případ žádné konkrétní závěry. V případě, kterým se zabýval Nejvyšší správní soud, totiž byla řešena otázka, zda příspěvek na mandát náleží i sdružení politické strany a nezávislých kandidátů. V projednávaném případě naproti tomu byla řešena otázka výše stálého příspěvku v případě, že politická strana či politické hnutí kandidovaly v koalici.
35. Soud v postupu správních orgánů neshledal znevýhodnění subjektů kandidujících v rámci koalice oproti subjektům kandidujícím samostatně. Předně je na rozhodnutí politické strany či politického hnutí, zda bude ve volbách do Poslanecké sněmovny kandidovat samostatně nebo ve spojení s jiným subjektem. Každá politická strana či politické hnutí tak musí zvážit veškeré dopady, které na ni tato skutečnost bude mít. Zejména však má soud za to, že postup správních orgánů je plně v souladu se zásadou rovnosti všech subjektů, které jsou podle volebního zákona oprávněny k podání kandidátní listiny do voleb do Poslanecké sněmovny a k účasti v těchto volbách, a tedy svobodnou soutěží napříč politickým spektrem při volbách do Poslanecké sněmovny (viz výše). Právě na výsledek těchto voleb, respektive překonání stanovené hranice, je pak stálý příspěvek navázán. Zvolila-li politická strana či politické hnutí v rámci voleb do Poslanecké sněmovny jako formu své účasti ve volebním boji spolupráci s jinou stranou či hnutím, a to v podobě koalice, pak je nutno volební výsledek vázat na koalici, nikoliv jednotlivou politickou stranu či politické hnutí tvořící tuto koalici.
36. Pokud pak jde o odkaz ministra v napadeném rozhodnutí na stávající praxi, komentářovou literaturu, přílohu k zákonu č. 114/1991 Sb. apod. soud uvádí, že z kontextu napadeného rozhodnutí je patrné, že tyto odkazy ministr činil čistě pro doplnění své argumentace za účelem doložení, že v případě žalobkyně není postupováno odlišně od jiných subjektů. V tomto směru pak není důvodu tuto podpůrnou argumentaci neakceptovat.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

37. Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.

38. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně nebyla ve sporu úspěšná a žalovanému správnímu orgánu žádné náklady v řízení nevznikly.
39. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť jí soudem nebyla uložena žádná povinnost, v souvislosti s níž by jí náklady vznikly (§ 60 odst. 5 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 23. ledna 2023

Mgr. Milan Tauber v. r.

předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. H.